

2016/2242(INI)

19.7.2017

ADVIES

van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

aan de Commissie begrotingscontrole

inzake controle van de uitgaven en het toezicht op de kosteneffectiviteit van de
EU-jongerengarantieregeling
(2016/2242(INI))

Rapporteur voor advies: Jana Žitňanská

PA_NonLeg

SUGGESTIES

De Commissie werkgelegenheid en sociale zaken verzoekt de ten principale bevoegde Commissie begrotingscontrole onderstaande suggesties in haar ontwerp-resolutie op te nemen:

- A. overwegende dat een hoog jeugdwerkloosheidscijfer – 18,7 % in de EU in 2016 – schadelijk is voor de samenleving en de betrokkenen, met blijvende negatieve gevolgen voor de inzetbaarheid, de inkomensstabiliteit en de loopbaanontwikkeling; overwegende dat de economische crisis onevenredig hard de jongeren heeft getroffen en dat in sommige lidstaten meer dan een kwart van de jongeren werkloos zijn;
- B. overwegende dat het gebruik van de jongerengarantie vanuit kwantitatief oogpunt ongelijk is en aanzienlijk verschilt van lidstaat tot lidstaat; overwegende dat de op integratie gerichte diensten die in het kader van de jongerengarantie worden aangeboden vaak slechts gedeeltelijk worden uitgevoerd, te beperkend zijn wat betreft de in aanmerking komende deelnemers, afhankelijk zijn van de bestaande capaciteit en efficiëntie van de openbare diensten voor arbeidsvoorziening en van de snelheid van de Europese procedures; overwegende dat de lidstaten hun inspanningen om hun openbare diensten voor arbeidsvoorziening te versterken en te hervormen, moeten voortzetten;
- C. overwegende dat in april 2013 de EU-lidstaten zich ertoe hebben verbonden te zorgen voor een succesvolle overgang van jongeren naar de arbeidsmarkt via de oprichting van jongerengarantiemaatregelen; overwegende dat de audit die door de Europese Rekenkamer werd uitgevoerd voortijdig was, aangezien de periode waarop het onderzoek betrekking had te dicht bij de opstart van de nationale garantiemaatregelen was, en dat de audit beperkt was tot bepaalde lidstaten; overwegende dat het daartoe nuttiger was geweest een initiële beoordeling van hun uitvoering te doen vooraleer de audit uit te voeren;
- D. overwegende dat de jaarlijkse investering die nodig is voor de uitvoering van een jongerengarantie in Europa wordt geschat op 50,4 miljard EUR¹, wat aanzienlijk minder is dan het jaarlijkse economische verlies ten gevolge van het niet-actief zijn van jongeren op de Europese arbeidsmarkt, dat kan oplopen tot minstens 153 miljard EUR²; overwegende dat de fondsen voor het jongerenwerkgelegenheidsinitiatief slechts 6,4 miljard EUR bedragen in 2014-18, en een bijkomende 2 miljard EUR (met inbegrip van ESF-bijdragen) tot 2020;
- E. overwegende dat externe factoren zoals de specifieke economische situatie of het productiemodel dat eigen is aan elke regio, van invloed zijn op de verwezenlijking van de onder de jongerengarantie gestelde doelen;
- F. overwegende dat de Unie haar op de doelgroep gerichte sociale beleidsmaatregelen beter aan de man moet brengen en moet promoten om haar maatregelen zichtbaarder te maken voor de bevolking van de EU;
- G. overwegende dat er aanzienlijke verschillen zijn tussen de regio's van Europa;

¹ Social inclusion of young people (Eurofound 2015).

² NEETs – Young people not in employment, education or training: Characteristics, costs and policy responses in Europe (Eurofound 2012).

overwegende dat in sommige gevallen gebieden met een hoge werkloosheid niet in aanmerking zullen komen voor financiering op NUTS-niveau;

1. benadrukt dat er behoefte is aan doeltreffende mechanismen om de problemen bij de uitvoering van jongerengarantiemaatregelen te bespreken en op te lossen; wijst op de behoefte aan een sterk, maar toch realistisch en haalbaar, politiek en financieel engagement van de lidstaten om de jongerengarantie volledig uit te voeren, onder meer door te zorgen voor mechanismen voor vroegtijdig ingrijpen, kwalitatieve aanbiedingen voor werk, vervolgonderwijs en opleidingen, duidelijke subsidiabiliteitscriteria en het opzetten van partnerschappen met de belanghebbenden; overwegende dat dit moet gebeuren door te zorgen voor een doeltreffend bereik, de administratieve capaciteit waar nodig te versterken, rekening te houden met de plaatselijke omstandigheden, de versterking van vaardigheden te faciliteren en passende controle- en evaluatiestructuren op te zetten tijdens en na de uitvoering van de hoger genoemde maatregelen;
2. is echter bezorgd dat de jongerengarantiemaatregelen nog niet alle jongeren hebben bereikt die de school hebben verlaten of werkloos zijn geworden; benadrukt dat alle jongeren die geen werk hebben en evenmin onderwijs of een opleiding volgen (NEET's) moeten kunnen profiteren van de jongerengarantieregelingen; spoort dan ook de regio's die niet in aanmerking komen voor medefinanciering van de EU aan om deel te nemen aan de jongerengarantie;
3. herinnert eraan dat de jongerengarantie financiële steun van de EU krijgt via het ESF en het jongerenwerkgelegenheidsinitiatief, bovenop de nationale bijdragen; steunt verder de programmawerkzaamheden die worden uitgevoerd als onderdeel van het gemeenschappelijk strategisch kader van de Unie via intercollegiaal leren, netwerkactiviteiten en technische bijstand;
4. benadrukt dat de toewijzing van de nodige middelen en de beoordeling van de algemene financiering een belangrijk deel uitmaakt van de succesvolle uitvoering van jongerengarantiemaatregelen, rekening houdend met het feit dat die beoordeling kan worden gehinderd door de moeilijkheden om een onderscheid te maken tussen de verschillende soorten maatregelen die op het nationale niveau ten behoeve van jongeren worden genomen;
5. pleit voor een effectief multilateraal toezicht op de naleving van de aanbeveling van de Raad tot invoering van een jongerengarantie in het kader van het Europees Semester en voor het aanpakken van specifieke landenaanbevelingen waar nodig;
6. benadrukt dat, om ten volle te profiteren van de jongerengarantie en ervoor te zorgen dat jongeren een geslaagde overgang van school naar werk en van inactiviteit naar werk maken, proactieve en preventieve maatregelen en structurele hervormingen door de lidstaten vereist zijn teneinde de kwaliteit van de diensten en aanbiedingen in het kader van de jongerengarantie te garanderen; benadrukt in dit verband dat de openbare diensten voor arbeidsvoorziening (ODA's) de passende middelen moeten krijgen, dat sterke partnerschappen tussen de belangrijkste belanghebbenden moeten worden opgezet, dat het personeel van de ODA's moet worden opgeleid om specifieke diensten op maat te verlenen en dat de ODA's op geïntegreerde wijze moeten samenwerken met alle andere belanghebbenden;

7. roept de Commissie op tot het specificeren van de nationale bijdragen aan het jongerenwerkgelegenheidsinitiatief die elke lidstaat nodig heeft om de jongerengarantie doeltreffend te kunnen uitvoeren, rekening houdende met de schatting van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO);
8. wijst op het belang van samenwerking tussen alle bestuursniveaus (EU, lidstaten en lokale entiteiten) en de technische bijstand van de Commissie bij het doeltreffend uitvoeren van de jongerengarantie;
9. verzoekt de Commissie om in samenwerking met het Comité voor de werkgelegenheid voorstellen te doen voor kwaliteitsnormen voor toekomstige aanbiedingen in het kader van de jongerengarantie;
10. verzoekt de Commissie en de lidstaten zo goed mogelijk beste praktijken te ontwikkelen, onder meer door het identificeren en verspreiden van beste praktijken bij het uitvoeren van jongerengarantieregelingen voor wat betreft controle, rapportage en het wegwerken van administratieve lasten; spoort aan tot het delen van beste praktijken via het Comité voor de werkgelegenheid en het programma voor wederzijds leren uit hoofde van de Europese werkgelegenheidsstrategie; wijst in dit verband op het belang van wederzijds leren om de meest kwetsbare groepen te activeren;
11. roept de Commissie en de lidstaten op ervoor te zorgen dat voldoende financiering beschikbaar is om de succesvolle integratie te verzekeren van alle jonge arbeidskrachten die werkloos zijn of geen toegang hebben tot een gepaste opleiding of gepast onderwijsaanbod; benadrukt dat om duurzame resultaten te verkrijgen, de jongerengarantie moet voortbouwen op de bestaande ervaringen en moet worden verdergezet op lange termijn; benadrukt dat daarvoor een verhoging nodig is van de overheidsmiddelen die beschikbaar zijn voor het actieve arbeidsmarktbeleid op EU- en lidstaatniveau;
12. stelt vast dat voor de verschillende groepen binnen de jongeren een meer gediversifieerde en op hen toegesneden benadering bij de verlening van diensten vereist is om te voorkomen dat de "krenten uit de pap" worden gehaald of een discriminerende keuze wordt gemaakt; dringt erop aan dat meer en gericht werk wordt gemaakt van de voorlichting aan jongeren die meerdere obstakels moeten overwinnen en de jongeren die zich het verst van de arbeidsmarkt bevinden; wijst er in dit verband op dat de jongerengarantie effectief moet worden gecoördineerd met ander beleid, zoals antidiscriminatiebeleid, en dat de reikwijdte van de in de jongerengarantieaanbiedingen voorgestelde interventies moet worden uitgebreid;
13. vraagt de lidstaten dat zij zorgen voor het verzamelen van follow-upgegevens om te evalueren of de resultaten duurzaam zijn op de lange termijn vanuit kwalitatief en kwantitatief oogpunt, en dat zij de ontwikkeling van meer empirisch onderbouwd jeugdbeleid bevorderen; dringt aan op meer transparantie en consistentie in het verzamelen van gegevens, onder meer het verzamelen van naar gender uitgesplitste gegevens, in alle lidstaten; stelt bezorgd vast dat de duurzaamheid van positieve exits uit

de jongerengarantie is verslechterd¹;

14. meent dat de beslissing om de jongerengarantie te verlengen of andere nieuwe initiatieven voor het bevorderen van jongerenwerkgelegenheid op te starten, moet zijn gebaseerd op een grondige beoordeling van de mogelijkheden en middelen, en dat de doelstellingen van dergelijke initiatieven zo realistisch mogelijk moeten zijn;
15. is van mening dat herhaald gebruik van de jongerengarantie niet mag ingaan tegen het idee van arbeidsmarktactivering en tegen het doel van een overgang naar vast werk; verzoekt de Raad te profiteren van de herziening van het meerjarig financieel kader om de jongerengarantie van passende middelen te voorzien; verzoekt de lidstaten ervoor te zorgen dat jongeren, ook tot de leeftijd van 30 jaar, kwaliteitsvolle werkaanbiedingen krijgen die passen bij hun profiel en kwalificatieniveau, alsook bij de vraag op de arbeidsmarkt, teneinde duurzame werkgelegenheid te creëren en een herhaald gebruik van de jongerengarantie te voorkomen;
16. verzoekt om in elke deelnemende lidstaat een beoordeling van de doeltreffendheid van de jongerengarantie uit te voeren om te voorkomen dat jongeren worden uitgebuit door bepaalde ondernemingen die gebruikmaken van valse opleidingsprogramma's om te profiteren van door de staat gefinancierde arbeid; stelt daarom voor toezicht te houden op de arbeidsvooruitzichten van jongeren die begunstigden van het programma zijn geweest, en mechanismen in te stellen waarbij deelnemende werkgevers, openbare zowel als private, een minimumpercentage van stages moeten omzetten in een arbeidscontract als voorwaarde om te kunnen blijven genieten van het programma;
17. onderstreept nogmaals dat het voornemens is nauwlettend toe te zien op de activiteiten van alle lidstaten teneinde de jongerengarantie te verwezenlijken, en vraagt jongerenorganisaties het Parlement op de hoogte te houden van hun beoordelingen van het optreden van de lidstaten; verlangt dat de lidstaten en de Commissie jonge belanghebbenden betrekken bij het ontwikkelen van beleid; herinnert eraan dat de betrokkenheid van jongerenorganisaties bij de communicatie over en de uitvoering en beoordeling van de jongerengarantie cruciaal is voor het succes ervan;
18. meent dat in toekomstige operationele programma's van het Europese structuur- en investeringsfondsen (ESIF) jeugdwerkloosheid vanaf het begin als een prioriteit moet worden beschouwd;
19. pleit ervoor dat jongeren die onder de jongerengarantie vallen, blijven bijdragen aan en toegang hebben tot de stelsels voor sociale bescherming en arbeidsbescherming in hun lidstaat, waardoor de gedeelde verantwoordelijkheid van alle betrokkenen wordt versterkt, in het bijzonder de jongeren en werkgevers;
20. neemt kennis van het speciaal verslag van de Rekenkamer over de impact van de jongerengarantie en het jongerenwerkgelegenheidsinitiatief op de jeugdwerkloosheid en stelt vast dat de jongerengarantie, drie jaar na de goedkeuring van de aanbeveling van de Raad, de verwachtingen nog niet heeft ingelost; neemt kennis van de opmerking van de Rekenkamer dat het niet mogelijk is alle werkloze jongeren die geen onderwijs of

¹ Paragraaf 164, Speciaal verslag nr. 05/2017 van de Europese Rekenkamer, getiteld: "Jeugdwerkloosheid – heeft het EU-beleid een verschil gemaakt?"

opleiding volgen, te bereiken met alleen maar middelen uit de EU-begroting; stelt vast dat de huidige situatie niet overeenkomt met de verwachtingen die werden gecreëerd door de invoering van de jongerengarantie, namelijk dat alle werkloze jongeren die geen onderwijs of opleiding volgen, binnen vier maanden een kwaliteitsvol aanbod voor een opleiding of baan krijgen;

21. benadrukt dat aanhoudende discrepanties tussen de deelnemersprofielen en de aanbiedingen van de jongerengarantie ertoe leiden dat jongeren opnieuw de status van NEET krijgen; overwegende dat er geen algemeen aanvaarde definitie is van wat een "kwaliteitsvol aanbod" is onder de jongerengarantie; overwegende dat een goede basis voor een dergelijke definitie zou kunnen zijn dat een aanbieding enkel als kwaliteitsvol wordt beschouwd indien ze overeenkomt met het profiel en het kwalificatieniveau van de deelnemer en met de vraag van de arbeidsmarkt, en tot duurzame en passende integratie op de arbeidsmarkt leidt; meent dat de ontwikkeling van een definitie op zich geen garantie is voor een positief resultaat inzake de deelname aan de jongerengarantie, aangezien voldoende economische groei een noodzakelijke voorwaarde is voor de duurzame integratie van NEET's op de arbeidsmarkt;
22. roept de lidstaten op hun controle- en verslagleggingssystemen efficiënter te maken om de doelstellingen van de jongerengarantie kwantificeerbaarder te maken en de ontwikkeling van een meer empirisch onderbouwd jongerenbeleid te vergemakkelijken, en om in het bijzonder te zorgen voor een verbeterde capaciteit voor de opvolging van de deelnemers die de jongerengarantie verlaten, zodat het aantal onbekende exits tot een minimum kan worden herleid en er gegevens beschikbaar zijn over de actuele situatie van alle deelnemers; vraagt dat de Commissie haar richtsnoeren over het verzamelen van gegevens herziet en dat de lidstaten hun referentiepunten en streefdoelen herzien om het risico te verminderen dat de resultaten te rooskleurig worden voorgesteld;
23. erkent dat voor een aantal lidstaten de jongerengarantie een stimulans is geworden voor beleidshervormingen en een betere coördinatie op het gebied van werkgelegenheid en onderwijs; wijst erop dat realistische en meetbare streefdoelen moeten worden vastgesteld bij het bevorderen van beleidsmaatregelen en raamwerken zoals de jongerengarantie, dat moet worden vastgesteld wat de belangrijkste uitdagingen zijn en wat de passende maatregelen zijn die moeten worden genomen om deze uitdagingen aan te pakken en dat bij het beoordelen van deze uitdagingen terdege rekening moet worden gehouden met het verbeteren van de inzetbaarheid; stelt vast dat het in bepaalde omstandigheden moeilijk is geweest vast te stellen of te beoordelen wat de jongerengarantie tot nu toe heeft bijgedragen en dat kwaliteitsvolle statistische gegevens de lidstaten moeten helpen om een meer realistisch en efficiënt jeugdbeleid uit te stippelen zonder valse verwachtingen te wekken;
24. vraagt dat de lidstaten ervoor zorgen dat de beschikbare YEI-/ESF-middelen niet in de plaats komen van de openbare uitgaven van de lidstaten overeenkomstig artikel 95 en overweging 87 van de verordening gemeenschappelijke bepalingen (Verordening (EU) nr. 1303/2013) en in overeenstemming met het additionaliteitsbeginsel; benadrukt dat programma's zoals de jongerengarantie niet in de plaats mogen komen van de eigen inspanningen van de lidstaten om de jeugdwerkloosheid te bestrijden en te zorgen voor duurzame integratie in de arbeidsmarkt;

25. stelt vast dat de NEET-groep bijzonder heterogeen is; vraagt dat de lidstaten een omvattende analyse van de NEET-groep verrichten en vindt dat een meer accurate definitie van NEET's welkom zou zijn; onderstreept de behoefte aan op maat gesneden oplossingen voor een diverse groep van jongeren, door rekening te houden met de plaatselijke en regionale context, bijvoorbeeld door ervoor te zorgen dat plaatselijke vertegenwoordigers van werkgevers, plaatselijke verstrekkers van opleidingen en plaatselijke autoriteiten hierbij nauwer worden betrokken; verzoekt de lidstaten het individuele parcours voor elke kandidaat uit te stippelen en tegelijk de nationale openbare diensten voor arbeidsvoorziening de flexibiliteit te geven die ze nodig hebben om profielbepalingsmodellen aan te passen;
26. roept de lidstaten op om gepaste bereikstrategieën op te stellen en om extra inspanningen te leveren voor de identificatie van de NEET-groep, met name inactieve NEET's die buiten de bestaande systemen vallen, met het doel ze te registreren en op specifieke termijnen (na 6, 12 en 18 maanden) toe te zien op de situatie van jongeren die de jongerengarantieregelingen verlaten, teneinde een duurzame integratie in de arbeidsmarkt te bevorderen; benadrukt dat het noodzakelijk is om oplossingen op maat aan te bieden aan een diverse groep van jongeren, en om niet-geregistreerde jongeren een belangrijke doelgroep te maken; vraagt dat de lidstaten ervoor zorgen dat de beschikbare ESF-middelen niet in de plaats komen van hun overheidsuitgaven en stelt vast dat voldoende economische groei een noodzakelijke voorwaarde is voor de doeltreffende integratie op de arbeidsmarkt van NEET's;
27. pleit voor een efficiënte en transparante controle, rapportage en monitoring van de manier waarop de toegewezen fondsen op Europees en nationaal niveau worden gebruikt om misbruik en verspilling van middelen te voorkomen;
28. wijst op het belang van versterkte samenwerking tussen alle belanghebbenden, ook op regionaal en lokaal niveau, zoals openbare en, indien relevant, particuliere diensten voor arbeidsvoorziening, onderwijs- en opleidingsinstellingen, werkgevers, jongerenorganisaties en ngo's die met jongeren werken, om de volledige groep NEET's te bereiken; spoort aan tot een sterkere integratie van belanghebbenden bij de opstelling, de uitvoering en de beoordeling van de jongerengarantie, door middel van een aanpak met partnerschappen; dringt aan op versterkte samenwerking tussen onderwijsinstellingen en ondernemers om de mismatch in vaardigheden aan te pakken; herhaalt het idee dat de partnerschapsbenadering bedoeld is om de doelgroep beter te bereiken en kwaliteitsaanbiedingen te verzekeren;
29. meent dat problemen met betrekking tot de mismatch in vaardigheden kunnen worden opgelost door de vaardigheden van de werkzoekenden beter te identificeren en door de tekortkomingen van de nationale opleidingssystemen te corrigeren; benadrukt dat een verhoogde mobiliteit van jongeren kan zorgen voor het verbeteren van hun vaardigheden en, samen met de erkenning van kwalificaties, kan helpen om de bestaande geografische mismatch in vaardigheden aan te pakken; spoort de lidstaten aan in dit verband meer gebruik te maken van Eures.

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE MEDEADVISERENDE COMMISSIE

36	+
ALDE	Enrique Calvet Chambon, Marian Harkin, António Marinho e Pinto, Robert Rochefort
ECR	Czesław Hoc, Ulrike Trebesius, Jana Žitňanská
PPE	Heinz K. Becker, Danuta Jazłowiecka, Ádám Kósa, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Elisabeth Morin-Chartier, Marek Plura, Sofia Ribeiro, Anne Sander, Sven Schulze, Michaela Šojdrová, Romana Tomc, Milan Zver
S&D	Guillaume Balas, Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Elena Gentile, Agnes Jongerius, Jan Keller, Miapetra Kumpula-Natri, Georgi Pirinski, Joachim Schuster, Siôn Simon, Monika Smolkova, Marita Ulvskog
Verts/ALE	Jean Lambert, Tamás Meszerics, Terry Reintke

4	-
GUE/NGL	Xabier Benito Ziluaga, Lynn Boylan, Rina Ronja Kari, João Pimenta Lopes

2	0
ENF	Mara Bizzotto
NI	Lampros Fountoulis

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding